

kus, mis võib reageerida vähemalegi mõjutusele kas nihkudes, laienedes või kokku tõmbudes.

Väljaspool neid kohalikke keskusi levivad ärid võrdlemisi ühetasoliselt üle kogu linna, kusjuures silmatorkav on uutes linnaosades asuvate äride väikene arv, mis muutub arusaadavaks võrreldes rahvastiku tiheduse kaarti, kus näeme neis kohis väga väikest rahvastuse tihedust.

KOKKUVÕTE.

Äride üldlevingu kaardipilti täiendab vastav tabel, mis näitab äride levikut protsentuaalselt kogu linna ulatuses ja mõlemal aja momendil.

Aasta	Ärila		Jäsemed		Väljaspool		Kokku arv
	arv	%	arv	%	arv	%	
1935	681	46,6	236	16,2	544	37,2	1 461
1913	468	42,2	190	17,1	451	40,7	1 109

Eelkõige selgub siit arvuline suurenemine 352 kaubanduskäitise võrra. Edasi leiame peaaegu poole kogu äridest paiknenuna ärialasse, kusjuures see arv ja % on suurem 1935. a., mis näitab kontsentratsiooni arengut, üha progresseeruvat keskendumise protsessi. Majanduslike resursside koondamine teatud rajooni tõi kaasa kõige ratsionaalsema ruumi kasutusviisi, nimelt koondumise keskusse, milline fakt enam ja enam ärila suurenemisega leiab kinnitust.

Võrreldes äride arvulist suurenemist patendi järkude järgi, kusjuures koos on vaadeldud I ja II järk ja III ja IV järk, saame järgnevad arvud.

Patendi järk	1913	1935	Juurdekasv	
			arv	%
I ja II	247	359	112	45,3
III ja IV . . .	862	1 102	240	27,8
Kokku	1 109	1 461	352	32,0

Samal ajal Tartu elanike arv kasvas umbes 1913. a. 50 000-lt 1934. a. (rahvaloenduse andmeil) 58 876 elanikule, seega on kasv umbes 8 900 elanikku või võrreldes 1913. a. elanike arvuga umbes 19,8%.

Siit selgub mittepportsionaalne tõus võrreldes rahvastiku ja kaubanduskäitiste juurdekasvu. Eriti suure hüppe on teinud just kõrgema patendi järguga ärid, suurenedes 45% võrra, mis ümber arvestatud elanike arvule, annab 1935. a. ühe kõrgema patendi järguga äri iga 164 elaniku kohta, kuna vastav arv 1913. a. jaoks on üks sama patendi